

Боеветъ около с. Драгоево

Ще дойдатъ дни, когато безпристрастниятъ историкъ ще си каже заключителната дума за политическитѣ събития, които доведоха разврѣзката на 16 юни 1913 год. Ще трѣбва, днешното поколение, въ което живѣятъ още образитѣ на страданията, плачѣтъ и задавенитѣ сълзи отъ тази паметна дата, да изчезне, за да може бждащето, хладнокрѣвно да издаде своята присѣда.

Единъ новъ пожаръ се разпалваше надъ измѣчения отъ вѣкове македонски край. Черни облаци се надвесиха надъ родината на Гоце Дѣлчевъ, Дамянъ Груевъ, Чаулевъ и предвещаваха новъ смутъ, нови теглила.

Въ 5 часа сл. пладне на 16 юни, по силата на заповѣдь по 4 Армия № 12, военитѣ действия срещу сѣрбитѣ започваха. 8-а дивизия настѣпваше къмъ в. Богословъ, 2-а дивизия къмъ ст. Криволакъ, а 1-а бригада отъ 3-а п. балканска дивизия, оставаше въ разпореждане на командующия Армията. Полка трѣбваше да си избере частитѣ и бжде на щрекъ. 1-а дружина, която бѣше на бивакъ въ с. Липовъ-долъ се приближи до шосето Щипъ—Радовишъ, а 3-а дружина, следъ като остави 1 взводъ за наблюдение на кота 580, се събра къмъ дѣсния флангъ на своята позиция, очаквайки втора заповѣдь.

Свечеряваше се. Топла юнска нощъ разливаше благоуханни горски зефири. Природата заспиваше весело и тихо. Тукъ тамъ, задъ нѣкой храсть, ще се обади закѣснѣла птичка или нѣкѣде въ долѣтъ — кукумявка.

Въ мълчанието на тази дивна лѣтна нощъ умираше едно велико щастие.

Рано сутринята преднитѣ полкови набюдатели забелезаха, че отъ къмъ с. Драгоево се спускатъ къмъ рѣката Брегалница около две сѣрбски дружини, придружени отъ една планинска батарея. Далечъ предъ полка се бѣше вдаль 12 п. Балкански полкъ, чийто флангъ сега оставаше откритъ предъ противника който, схваналъ това, побърза да насочи силитѣ си тамъ. 5-а рота отъ полка забелеза опасността и съ вихровъ огънь, успѣ да спре настѣплението и дори малки части отъ неприятеля бѣха принудени съ жертви да отстѣпятъ.

Съ това се размѣниха първитѣ изстрели между насъ и довчерашнитѣ ни съюзници. Изкопаваше се голѣмата яма, която отпосле, нарастна въ цѣла пропасть. Всѣки куршумъ, всѣки снарядъ, изплитаха нова умраза и готвѣха нова мжстъ.

Къмъ 6 часа сл. пладне отъ командира на бригадата се получи заповѣдь: полка да настѣпи на разсѣмване на 18 т. м. и да завладѣе село Драгоево.

За да се изпълни тази заповѣдь, командира на полка заповѣда; 1-а дружина, която се бѣше събрала и чакаше около шосето Щипъ—Радовишъ, да настѣпи къмъ село До-